

Oponentský posudek na diplomovou práci

Hana Strouhalová, Epigrafické památky vnitřního města Českých Budějovic do roku 1900. FF JCU, Ústav archivnictví a PVH, České Budějovice 2015.

Předkládaná práce si klade za cíl zpřístupnit epigrafické památky vnitřního města Českých Budějovic do roku 1900. Vzhledem k velké závislosti epigrafického výzkumu na katalogovém zpřístupnění materiálu je zaměření práce možné hodnotit velmi kladně a rovněž kladně musíme hodnotit i rozšíření zájmu na materiál až do roku 1900 oproti převažujícímu zájmu postantické epigrafiky o nápisy středověké a nápisy první fáze raného novověku. Autorce to umožňuje výše zmíněné teritoriální vymezení, které ji nenutí zabývat se např. nepřehledným množstvím novověkých náhrobních nápisů na hřbitovech „extra muros“ a podobným materiálem.

Nejdůležitější částí práce je tedy katalog 127 primárně i sekundárně dochovaných nápisů. Někdy je i u primárně dochovaných nápisů údaj „převzato z ...“ a není vždy zcela jasné, zda je z důvodu nepřístupnosti či nečitelnosti převzato vše či pouze část a jaká – ani poznámkový aparát nepřináší úplnou jistotu. Autorka se zjevně nezabývá nápisy na sbírkových artefaktech. To je možné pochopit a z praktických důvodů i doporučit, ale vymezení katalogu musí být zcela jednoznačně explicitně v úvodu definované. Otazník visí nad zastoupením mobiliáře v historických objektech a tedy nad úplností katalogu vůbec. Deklarace „*co možná největší úplnosti*“ (s. 9) by možná snesla upřesnění.

Katalog sleduje z části etablované zahraniční i domácí vzory, z části se autorka snaží o konstituování vlastní varianty katalogového a edičního schématu. Na to má samozřejmě v kontextu neustálené evropské metodiky právo a ani oponent v tom nevidí problém. Katalog je zpracován poměrně dobře se snahou o postižení i nositelů nápisů. Přesto nacházíme velký počet chyb v prepisech i popisech a terminologii, včetně nerozvedených či chybně rozvedených zkratk, nedoplnění ztracených částí textu i ve zcela jasných případech, upřesnění biblických citátů apod. Nechci posudek zatěžovat seznamem těchto problematických míst, mohu je ale demonstrovat v rámci diskuse při obhajobě. Navíc je nutné vzít v úvahu, že řešení mnoha výše uvedených problémů předpokládá určitou praxi, kterou nelze u studenta magisterského studia spravedlivě očekávat. Spíše bych se v negativním slova smyslu pozastavil nad absencí komentářové části katalogových hesel, které se tak omezují pouze na převážně deskriptivní rovinu. Kladně je nutné hodnotit snahu o fotografickou dokumentaci, pěkná je příloha 1 (plánek umístění náhrobků – termín náhrobek považuji ale za diskutabilní), u přílohy 2 – popisky staženo odkud?

Katalogu předcházejí úvodní kapitoly. První část (úvod) uvádí do kontextu epigrafiky a tématu práce. Nechci zde blíže komentovat některé nešikovné formulace či nelogičnosti, protože to nepovažuji za podstatné. Větší problém vidím v následující kapitole k historii středověkého města Českých Budějovic. Nejedná se o věcnou podstatu textu, ale o jeho funkčnost pro práci. Představení historického kontextu města má velký význam pro vyhodnocení nápisového fondu, to však tato kapitola plní pouze podmíněně. Proč je shrnut

pouze středověký vývoj do konce 15. století, když je katalog veden až k roku 1900 a do období do konce 15. století spadá pouze 8 jednotlivin? Novověký materiál kontext nepotřebuje? Vždyť sama autorka zmiňuje při odůvodnění horní hranice katalogu „*trend vysokoškolských prací*“ (i když osobně nevím, co tím má přesně na mysli?). Proč není přehled propojen s katalogem pomocí odkazů? Smysl kapitoly k opevnění města je mi pak zcela záhadou. Je jasné, že opevnění teritoriálně vymezuje oblast zájmu katalogu, ale to se dá říci jednou větou a s nápisovým fondem nemá historie opevnění souvislost. Naopak zcela chybí mnohem relevantnější podrobnější kapitoly k jednotlivým objektům (kostelům ad.) s nápisy!

Úvodním částem katalogu pak ale zejména chybí v pracích tohoto typu prakticky povinné shrnutí poznatků k vnějším a vnitřním znakům nápisů, vyhodnocení uměleckého a řemeslného kontextu apod.!!

Bibliografický přehled bych osobně spíše než na (ne vždy zcela reprezentativní) přehled epigrafických prací od antiky po současnost soustředil více na literaturu s přímějším vztahem k fondu (a to nejenom na úrovni bibliografických citací, ale i hodnocení spolehlivosti) a také bych se pokusil vyrovnat i s výběrem v práci opomíjených (historických) pramenů.

Kapitoly 5 (Katalogizační zásady) a 6 (Struktura jednotlivých katalogizačních záznamů) bych sloučil a kapitolu 7 (Třídění epigrafického materiálu) bych zařadil do úvodu. Samostatné uvedení by bylo logické pouze v případě, že by podle toho byl strukturován i bezprostředně následující katalog.

Práce je evidentně poznamenána spěchem a absencí konečné redakce s odstupem času. Úvodní kapitoly jsou pak spíše jen torzem toho, co by recipient práce očekával.

Přes výše uvedené výhrady považuji práci za cenný materiálový svod a na magisterské úrovni za přijatelnou. Doporučuji tedy jak její přijetí k obhajobě, tak i vlastní obhájení s navrhovaným hodnocením velmi dobře mínus.

V Praze 31. 8. 2015

PhDr. Jiří Roháček, CSc., m.p.